

driftigt, naar der i det næste Aar er en Tilbagegang af $2\frac{1}{2}$ Million Rd., og naar der desuden er bragt betydelige Udgifter i Forslag til Anskaffelse af ny Artatur, ikke destomindre at ville tænke paa at anvende henved 3 Millioner paa Jernbaner, men jeg for mit Vedkommende kan ikke erklære mig derimod eller betragte det som for driftigt. Jeg troer, det er rigtigt ikke nu at standse med disse Udgifter, ligesom jeg ogsaa troer, at Landet vil være istand til at bære dem, og at den Tid nok vil komme, da man, om end ikke directe saa dog indirecte, vil faae Nytte af de Summer, som dertil blive anvendte. Vi have Erfaringer allerede fra den første flensvigske Krig med Hensyn hertil. Midt under Krigen anvendtes ikke ubetydelige Beløb til Landets materielle Udvikling, og de viste sig at have været vel anvendte og overkommelige ved Siden af de mere paatrængende Krav til Forsvarsvæsenet, hvis Opfyldelse dengang ligesom nu ikke kunde tilbagevises. — I det jeg saaledes troer, at der er Trøst at finde, naar vi nøiere ville undersøge vor finansielle Tilstand, skal jeg først gjøre opmærksom paa vore Statsactiver. Vi have endnu meget betydelige Statsactiver at tage til, og jeg troer ikke, at vi, naar vi anvende henved 3 Millioner aarlig paa vor materielle Udvikling til Jernbaneanlæg og deslige, skulle være saa meget bange for at tye til Stiftelsen af en ny Statsgjæld, eller til at bruge af vore Statsactiver, og jeg troer, at dette saameget snarere kan forsvares ligeoverfor Fremtiden, som den nuværende Slægt har baaret mange Udgifter, hvorfor den kommende Slægt maa være den taknemmelig. Der er endnu et Moment, som jeg i saa Henseende vil tillade mig at fremhæve, og det er, at vore Statsactiver, den saakaldte Reservesfond deri indbefattet, meget lidet ere istand til at afgive virkelige Resourcer under overordentlige Forhold. Trænger Regjeringen pludselig, under Krigsbegivenheder s. Ex., til overordentlige Resourcer, ere de Statsactiver, hvoraf vi for Diebliffet ere i Besiddelse, meget lidet, for ikke at sige aldeles ikke fiklede til derpaa at reise saadanne, hvilket na-

turligvis ikke ubeløffer, at disse Activer have deres Værd og i mine Tanker maaskee endog en større Værd end den, hvorfor de staae tilbogs. Det er kun min Mening at antyde, at de ikke frembyde nogen hurtig realifabel Værdi, og at det derfor vil være ganske hensigtsmæssigt, at vi i Aarenes Løb søge at convertere dem til Jernbaneanlæg og lignende Ting, der i mine Tanker kunne bringe større Nytte for Landet end den, som dette har af at trække Renter af en temmelig betydelig Activmasse. Det tør heller ikke oversees, at der paa dette Finantslovsforslag er opført betydelige Beløb til Statsgjældens Afbetaling. Capitalafdragene paa den indenlandske Gjæld ere saaledes budgettede med 196,000 Rd. og paa den udenlandske Gjæld med 1,875,000 Rd., det vil sige med ialt 2,071,000 Rd., hvilket paa nogle Hundredetusinde Rigsdaler nær er ligesaa Meget som den Statsgjældsforøgelse, der vil være nødvendig i Anledning af Jernbaneanlægene. — Fremdeles troer jeg, at vi ere berettigede til, som et trøstende Moment at see hen til, hvad der ansøres i Lovforslagets § 4 om Godtgjørelse — Liquidation, som det kaldes — i Henhold til det aabne Brev af 4de December 1838 og Lov af 20de Juni 1850 for de $\frac{1}{6}$ af Bankhæftelsesrenter af Sorder og Tiender, hvilket Beløb udgjør 324,716 Rd., hvortil bør føies, hvad der findes anført i Anmærkningerne Sp. 291—92 om de 3,235 Rd. 45 Sk. til Nationalbanken for Bankhæftelsesrenter, som Nationalbanken hidtil har havt tilgode i nogle af de afstaaede Districter af Kongeriget, og som den ikke har kunnet faae af den flensvigske Bestyrelse. Lægges disse Beløb sammen, udkommer der ca. 330,000 Rd., der aarligt ere liquiderede i Landstatten som Erstatning for lignende Beløb, som Nationalbanken ifølge Overenskomst med Regjeringen directe har opkrævet ved Amtsforvalterne hos Stattehderne, men denne Ret, som Banken saaledes ifølge Forlig med Staten har til forlods aarlig at opkræve 330,000 Rd., vil ophøre i 1876. Fra dette Aar af ville Finantslovene altsaa, uden at Stat-